

Закупівля електроенергії для потреб гуртожитків: показуємо правильний приклад

Відповідно до положень статті 63 [Закону України «Про ринок електричної енергії»](#) від 13.04.2017 № 2019-VIII (далі — Закон № 2019), універсальні послуги надаються постачальником таких послуг виключно побутовим та малим непобутовим споживачам.

Знайомимось з позицією ДАСУ щодо цього у статті [«Досвід, доречний для тих, кому «пощастило» мати гуртожитки»](#): «... замовником закупівлі виступає не гуртожиток як окрема юридична особа, а саме Херсонський національний технічний університет. Таким чином, замовник не може бути віднесений до поняття "колективний побутовий споживач", оскільки дана юридична особа не створена шляхом об'єднання фізичних осіб — побутових споживачів, яка розраховується за електричну енергію за показами загального розрахункового засобу обліку в обсязі електричної енергії, спожитої для забезпечення власних побутових потреб таких фізичних осіб, що не включають професійну та / або господарську діяльність».

Далі проаналізуємо приклади протилежної позиції ДАСУ.

Приклад 1

Моніторинг: № UA-M-2021-07-12-000008.

Оголошення: № [UA-2021-04-23-005656-a](#).

За результатами проведеного моніторингу наявності підстав щодо застосування переговорної процедури закупівлі порушень не виявлено: «За результатами розгляду питань щодо визначення предмета закупівлі, відображення закупівлі у річному плані (додатку), **наявності підстав щодо застосування переговорної процедури закупівлі**, повноти відображення інформації у формах документів у сфері публічних закупівель, оприлюднення інформації про закупівлю, своєчасності укладання договору про закупівлю та його оприлюднення, правомірності внесення змін до договору, своєчасності надання інформації та документів у випадках, передбачених законодавством, **порушень не встановлено**».

В обґрунтуванні застосування переговорної процедури закупівлі замовник посилається на положення Закону № 2019, а саме: «Згідно з основними нормами статті 63 Закону України "Про ринок електричної енергії" № 2019-VIII від 13.04.2017 (далі — Закон № 2019) у межах території здійснення діяльності одного постачальника універсальних послуг не допускається здійснення діяльності іншими постачальниками

універсальних послуг.

Постачальник надає універсальні послуги за економічно обґрунтованими, прозорими та недискримінаційними цінами, що формуються ним відповідно до методики (порядку) розрахунку ціни електричної енергії, затвердженої Регулятором (Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, далі — НКРЕКП).

Постачальник універсальної послуги здійснює постачання електричної енергії у порядку, визначеному Правилами роздрібного ринку електричної енергії (затверджені постановою НКРЕКП від 14.03.2018 № 312), та на умовах типового договору постачання універсальних послуг, що затверджений Регулятором. Згідно з постановою НКРЕКП від 26.10.2018 № 1268 «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо передачі даних побутових та малих непобутових споживачів постачальнику електричної енергії, на якого відповідно до Закону України «Про ринок електричної енергії» покладається виконання функції універсальної послуги на закріпленій території», ПрАТ «Харківенергозбут» обласна електропостачальна компанія (код ЄДРПОУ 42206328) виконує функції постачальника універсальних послуг на території Харківської області.

Отже, враховуючи законодавчо закріплену статтею 63 Закону № 2019 норму про здійснення діяльності з постачання електричної енергії у межах закріпленої території лише одним постачальником універсальних послуг, **гуртожитки та житлові будинки, які знаходяться на забезпеченні КЕВ м. Харків, за своїм місцем знаходження не мають можливості одержувати електричну енергію від іншого постачальника**, крім ПрАТ «Харківенергозбут», що є постачальником універсальних послуг споживачам на території Харківської області та здійснює свою діяльність на підставі діючої ліцензії, виданої згідно з постановою НКРЕКП від 19.06.2018 № 505.

Таким чином, для закупівлі електричної енергії для потреб населення відсутня конкуренція з технічних причин, що відповідно до пункту 2 частини 2 статті 40 Закону України «Про публічні закупівлі» № 922-VIII від 25.12.2015 є підставою для застосування переговорної процедури.

Враховуючи вищезазначене, для забезпечення безперервного електропостачання до гуртожитків та житлових будинків, було вирішено провести переговорну процедуру (скорочену) на постачання електричної енергії (універсальна послуга) з відповідним учасником».

Приклад 2

Моніторинг: № UA-M-2021-07-01-000029.

Оголошення: № [UA-2021-04-07-011765-a](#).

За результатами проведеного моніторингу наявності підстав щодо застосування

переговорної процедури закупівлі порушень не виявлено: «За результатами розгляду питань щодо визначення предмета закупівлі, відображення закупівлі у річному плані (додатку), наявності підстав щодо застосування переговорної процедури закупівлі, повноти відображення інформації у формах документів у сфері публічних закупівель, оприлюднення інформації про закупівлю, своєчасності укладання договору про закупівлю та його оприлюднення, правомірності внесення змін до договору, своєчасності надання інформації та документів у випадках, передбачених законодавством, **порушень не встановлено».**

В обґрунтуванні застосування переговорної процедури закупівлі замовник посилається на положення Закону № 2019, а саме: «Згідно з частиною 1 статті 40 Закону України “Про публічні закупівлі” від 25.12.2015 № 922-VIII (зі змінами) (далі — Закон) переговорна процедура закупівлі використовується замовником як виняток і відповідно до якої замовник укладає договір про закупівлю після проведення переговорів щодо ціни та інших умов договору про закупівлю з одним або кількома учасниками процедури закупівлі.

Переговорна процедура закупівлі застосовується замовником як виняток, якщо роботи, товари чи послуги можуть бути виконані, поставлені чи надані виключно певним суб'єктом господарювання, а саме: у зв'язку з відсутністю конкуренції з технічних причин згідно з пунктом 2 частини 2 статті 40 Закону.

Відповідно до підпункту 2.1 “Порядку застосування тарифів на електроенергію», затвердженого постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері енергетики, від 23.04.2012 № 498: *«До категорії населення належать фізичні особи (громадяни), які споживають електричну енергію для власних побутових потреб у житлових будинках, квартирах (у тому числі квартирах, які розташовані на цокольних поверхах багатоквартирних житлових будинків), **гуртожитках**; для потреб особистого селянського господарства, присадибних і садових ділянок, дач; для освітлення особистих гаражів та боксів”.*

Відповідно до пункту 62 частини 1 статті 1 Закону України “Про ринок електричної енергії” від 13.04.2017 року № 2019-VIII (далі — Закон № 2019-VIII): **“побутовий споживач** — індивідуальний побутовий споживач (фізична особа, яка використовує електричну енергію для забезпечення власних побутових потреб, що не включають професійну та / або господарську діяльність) або колективний побутовий споживач (юридична особа, створена шляхом об'єднання фізичних осіб — побутових споживачів, яка розраховується за електричну енергію за показами загального розрахункового засобу обліку в обсязі електричної енергії, спожитої для забезпечення власних побутових потреб таких фізичних осіб, що не включають професійну та / або господарську діяльність)”.

Відповідно до пункту 93 частини 1 статті 1 Закону № 2019-VIII: “універсальна послуга — постачання електричної енергії побутовим та малим непобутовим споживачам, що гарантує їхні права бути забезпеченими електричною енергією визначеної якості на

умовах, визначених відповідно до цього Закону, на всій території України”.

Відповідно до частини 2 статті 58 Закону № 2019-VIII: “побутові споживачі та малі непобутові споживачі мають право на отримання універсальних послуг відповідно до цього Закону”. Відповідно до частини 1 статті 63 Закону № 2019-VIII: “Універсальні послуги надаються постачальником таких послуг виключно побутовим та малим непобутовим споживачам”.

Порядок формування цін на універсальні послуги, затверджений Постановою НКРЕКП “Про затвердження Порядку формування цін на універсальні послуги” від 05.10.2018 № 1177 (зі змінами). У пунктах 2.2 та 2.3 цього Порядку приведена формула розрахунку ціни на універсальні послуги для побутових споживачів, яка передбачає суму компенсації, що надається постачальнику універсальних послуг за виконання спеціальних обов’язків із забезпечення доступності електричної енергії для побутових споживачів. Згідно з діючим законодавством дана компенсація надається виключно постачальникам універсальних послуг.

Згідно з Постановою НКРЕКП “Про затвердження Методичних рекомендацій щодо передачі даних побутових та малих непобутових споживачів постачальнику електричної енергії, на якого відповідно до Закону України “Про ринок електричної енергії” покладається виконання функції універсальної послуги на закріпленій території” від 26.10.2018 № 1268 на території Дніпропетровської області функції постачальника універсальних послуг виконує ТОВ «ДНІПРОВСЬКІ ЕНЕРГЕТИЧНІ ПОСЛУГИ» (код ЄДРПОУ 42082379). Постановою НКРЕКП від 14.06.2018 № 429 ТОВ «ДНІПРОВСЬКІ ЕНЕРГЕТИЧНІ ПОСЛУГИ» видана ліцензія на право провадження господарської діяльності з постачання електричної енергії споживачу. **Мешканці гуртожитків, які знаходяться на балансі замовника, відносяться до категорії “побутові споживачі” та мають право отримувати електричну енергію за фіксованим тарифом відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 24.03.2021 № 238 “Про внесення змін до постанови Кабінету Міністрів України від 5 червня 2019 р. № 483”.**

Враховуючи вищевикладене, постачати електричну енергію для потреб мешканців гуртожитку може виключно постачальник універсальних послуг, який здійснює свою діяльність на території Дніпропетровської області, а саме ТОВ “ДНІПРОВСЬКІ ЕНЕРГЕТИЧНІ ПОСЛУГИ”.

На підставі вищезазначеного запропоновано провести переговори стосовно закупівлі згідно з предметом “Електрична енергія” — код національного класифікатора України ДК 021:2015 “Єдиний закупівельний словник” — 09310000-5 “Електрична енергія” з ТОВ “ДНІПРОВСЬКІ ЕНЕРГЕТИЧНІ ПОСЛУГИ”».

Крім того, під час проведення моніторингу замовником надано перелік об’єктів та точок комерційного обліку, за якими здійснюється постачання електричної енергії гуртожиткам, у ньому містяться адреси об’єктів споживача та ЕІС-код точки комерційного обліку.

Коментар редакції. Знову в кінці року постає питання: чи мають право юридичні особи

закуповувати електричну енергію у постачальника універсальних послуг для потреб гуртожитків, що знаходяться у них на балансі? При прийнятті рішення щодо застосування переговорної процедури закупівлі замовник повинен врахувати, що:

з 01.01.2021 право на закупівлю електричної енергії у ПУП залишено тільки за **побутовими та малими непобутовими споживачами;**

згідно з пунктом 62 частини 1 статті 1 Закону № 2019 «**побутовий споживач** — індивідуальний побутовий споживач (фізична особа, яка використовує електричну енергію для забезпечення власних побутових потреб, що не включають професійну та / або господарську діяльність) або **колективний побутовий споживач (юридична особа, створена шляхом об'єднання фізичних осіб — побутових споживачів**, яка розраховується за електричну енергію за показами загального розрахункового засобу обліку в обсязі електричної енергії, спожитої для забезпечення власних побутових потреб таких фізичних осіб, що не включають професійну та / або господарську діяльність)».

Детальніше щодо цієї теми читайте інтерв'ю Ольги Бабій — членкині Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг: [«Закупівлі в постачальника універсальних послуг та закупівля електроенергії для гуртожитків: хто, як, коли, що робити, чому?»](#).